

VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Toidulisandid

Airika Salumets

Veterinaar- ja Toiduamet
peaspetsialist

31.08.2017

Mis on toidulisand?

Definitsioon tuleneb Toiduseadusest, mille järgi toidulisand on toit, mis vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- on ette nähtud tavatoidu täiendamiseks (ehk ei anna oluliselt energiat);
- on teatud ainete kontsentreeritud allikaks (nt vitamiinid, mineraalaineid, kofeiin, taimede ekstraktid, rasvhapped jne);
- on ette nähtud tarbimiseks kindlate annuste või kogustena;
- turustatakse müügipakendisse pakendatuna kindlate annustena, nagu kapslid, pastillid, tabletid, pulbrikotikesed, vedelikuampullid, tilgutuspudelid ja muu sarnane, mis on ette nähtud tarvitamiseks väikeste mõõdetud kogustena.

Mis on sportlaste toit?

- Sportlaste toit (nt energiageelid, müslibatoonid, spordijoogid) on tavatoit
- Kuni 20.07.2016 kuulus sportlaste toit eritoidu (tavapärasest erinevate toitumisvajadustega inimestele) alla:
 - Turuleviimisest oli vaja teavitada
 - Erinõudeid konkreetselt sportlaste toidule ei olnud
- [Euroopa Komisjoni raport sportlaste toidu kohta](#) (2016)
 - ei ole vajadust eraldi reguleerida
- Teatud organisatsioonid leiavad ([link ühisavaldusele](#)), et neid sportlaste toite on vaja eraldi reguleerida (nt definitsioon, koostis- ja kvaliteedinõuded, teatud väidete kasutamine)

Piiripealsed tooted- pulb

- Võivad olla nii toidulisandid kui ka tavatoidud (sportlaste toit).

Näiteks valgupulber võib olla:

- kontsentreeritud valgu allikas (toidulisand)
- tavatoidu osa (lisatakse tavatoidule, joogile)
- Kui on piiripealne toode, siis tootja otsustab, millise tootena ta seda turustab

Kuidas on toidulisandid reguleeritud?

- Kehtestatud on:
 - Vitamiinide ja mineraalainete koostis- ja kvaliteedinõuded
 - Erinõuded märgistusele
 - Piirnormid teatud saasteainetele (nt plii, kaadmium, elavhõbe , tsitriniin)
- Ei ole reguleeritud:
 - Vitamiinide ja mineraalainete maksimaalsed kogused
 - Taimede kasutamine (va *Efedra* perekonna taimed, mis on toidus keelatud)

Toidulisanditele rakenduvad kõik asjakohased toidule kehtestatud nõuded, nt:

- Turuleviidav toit peab olema ohutu
- Kõik lisatavad koostisosad tuleb märgistusel välja tuua

Toidulisandite järelevalve Eestis

- Toidulisandite teavitamine
- Riskipõhine järelevalve ehk ettevõtete kontrolli sagedus oleneb:

-ettevõtte liigist (tootja, müüja);

-ettevõtte suurusest (toodangu mahud);

-toidugruppidest (loomne/mittelloomne toit);

-eelnevatest ettekirjutusest (enesekontrolliplaani toimimine)

- RASFF (*Food and Feed Safety Alerts*) teated
- Impordil ei kuulu toidulisandid reeglina kontrolli alla

Analüüsimine

- Saasteained
- Vitamiinid ja mineraalained
- Raviained (sildenafil, sibutramiin)
- Muud ained

Analüüsid tellitakse Veterinaar- ja Toidulaboratooriumilt (kes omakorda võib analüüse allhankena tellida väljaspool Eestit)

VETERINAAR- JA TOIDUAMET

Aitäh!

Airika Salumets

airika.salumets@vet.agri.ee

